

REPUBLIKA

SHQIPTARE

Fletorja

Zyrtare

Sundohet me anen e Zyres së Shtypit

PAJIME: për një mot fr. ar 12 në
Shqipëri; fr. ar 20 jashtë;Drejtimi: Zyra e Shtypit
TIRANËNjë copë e javës fr. ar 0.25; një copë
e javës së kalueme fr. ar 1.00.

Bisedimet e Senatit

Mbledhja e 48

E Marte me 17-XI-1925 ora 11 p. d.
(Kryeson Z. Pandeli Evangjeli)

(Vijon nga num. 96)

Si mbas rrogavet të degavet administrative të ndryshme tue njehsue 5%, të gjithë rrogat qi paguejnë arkat e Financave të shtetit do të mbështjellin për pensjon ç' do vjetë Fr. ari 350.000 nga këto paguhen:

Pensjonista ushtar, sot në listen në vjet Fr. ari 130.000

Pensjonista civil, sot në listë, në vjetë Fr. ari 60.000

gjithsejt Fr. ari 190.000

Pensjonet për të hyme e për të daluna janë të rëgjistrue me si depozitë e administrohen n' emnat për hesap të pensjonistave. Si mbas mëndyrës të llogaritës qi sot asht në fuqi pensjonet nukë jan qenë shtim Buxhet as për pjesen e të hymeve as për pjesen e të dalunave. Këjo e mbetë duhet qortue tue bamë të ftyrojnë në Buxhetin e ushtrimit 1925-26 të hyme e të daluna të pensjoneve: Të hyme si depozitë për fonde pensjonësh e të daluna këthim depozitë prej këtij.

Në themel sa syprirregullimi i kë-

tyne veprimeve qi përmenden ma natë bahet vetem me një vendim Ligjier i cili t' i japi të drejtë Min. Financave qi të rregullojë çështjen e tyre në bazë të Ligjës të kontabilitetit sot në veprim.

Bashkangjitur kemi nderin t'u paraqisim kopjen e një Projekt-Ligjës për këtë qellim.

Lutemi qi çështja të meret parasyesht si çështje me randësi të posaçme dhe të bahen hapat për paraqitjen e saj sa me parë në Parlament me lutje qi të kërkohet votimi i saj me ngutësi mbasi ka kalue ma se gjysma e vjetës Financjare.

Ministri Financave
Sul Starova d. v.

Z. E. FRASHERI. Komisioni çështjen e bisedoj gjatë e gjatë duke u marrë vesht dhe me Përfaqësuesin e M. Financave. Komisioni çfaqti dëshirën e tij qi t' i shkruhet M. Financave qi ato të mbrapambetuna qi kanë dhjetarët në vitin 1923 të mos kërkohen për deri sa të paraqitet prej Qeveris Projekt-Ligji mbi rregullimin e kësaj çështjeje. Arsyeja e këtij Ligji qi kemi në bisedim asht për rregullimin e veprimeve si mbas rregullit të kontabilitetit.

Komisioni shtaqi edhe një dëshirë tjeter qi këto të hollat e të mbrapambeturave qi do të nxehen, ma parë të paguhen depozitat, dhe pastaj të tjerat. Tani nukë do flas si kryetari i Komisionit por si Senator, në Ligjë M. Financave ka vue edhe çështjen e Pensjonistëve, tani Zyrat e ndryshme si Ushtria qi e ka në dorë Ligjin e Pensjoneve kur t' i vij ralla një oficeri për me dalë në pensjon dhe ay nukë përttyron në listen e Buxhetit, Financa si do t' a paguaj këtë tue qenë se ka caktue shumën e pensjoneve? e dyta them se M. Financave fondin e pensjoneve mos t' a shpenzojë si t' ardhuna të shtetit, por t' a ruajë si depozitë për me i bërë ball pagesave të pensjoneve.

Z. VASHI PALI (Për M. Financave) Zotërinjë duke e mbështetur mbi rrogat qi paguhen sot prej arkës së shtetit mbështjell për vjetë Fr. ari 350.000 për fond pensjonit, pagesat e pensjonistave sotë në Listë janë këto: Pensjonistat ushtarakë 130.000 Fr. ari në vjetë, Pensjonistat Civil në vjetë Fr. ari 60.000 gjithë sejt kapin në vjet shumën Fr. ari 190.000.

Të hollat e Pensjonit si të hyme e të dalme llogarit n si depozitë, dhe mbas gjendjes së sotshme fondi i pensjoneve mund të këtë një tepricë prej

Fr. ari 160.000 në vjetë, tepricat nga pensionet të mbajtura emanet i ka borxh arka e Financës arkës së Pensjoneve, e cila do të hapet kur se të behet Ligji i veçantë.

Z. E. FRASHERI. Zotërinjë! Për civilat nuk ka ndonji Ligjë po për oficerat asht caktue koha e Pensjonit, tani i erdhi koha një oficerit për pensjon, në Buxhet (M. Financavet do marrë në konsideracion shumen 17000 Fr. ari, po në qoftë se në vitin 1926 dalin dhe 3-4 oficer të tjerë në Pensjon, këto nga do t'i paguëjnë Financa, pika asancjale këjo asht, dhe këtë pyes.

Z. VASIL PALI. (Përf. M. Financavet) M. Financave e ka në amanet këjo mund të rregullohet me Ligjë të veçantë,

Z. E. FRASHERI. Nuk u muarmë veshi; ja t'a distoj se ç'dua të them: Në vitin 1926 në Ligjin e Pensjonit M. Financavet vari 17.000 Fr. ari. Kredi, po në asht se po në vitin 1926 do të dalin edhe tre e kater oficer të tjerë në Pensjon, M. Financave nga do t'i bajë ballë pagesës së tyre (d. m. th. do të vijë me Ligjë të veçantë.

Z. KRYETARI. Si kurse kuptohet Z. Përfaqësuesi nukë ka ndonji dijeni mbi këto.

ZANA. Pranohet.

Z. H. RROJL. Dua të pyes të hollat qi ndalohen për pensjon a i shpenzon Qeverija a po jo?

Z. VASIL PALI. (Përf. M. Financave) Po i shpenzon.

Z. H. XHEMALI. Si kur se tha edhe Z. Eshref Frasheri Oficerët kanë një ligjë pensioni, Ministrija prej shumë të pensionit qi i ndalon civilëve a ja u nep oficerëve? sa u pret për vit pension, dhe sa u nepë civilëve?

Z. VASIL PALI (Përf. i M. së Financavet) Fondi i pensioneve ashtë i përbashkët dhe prej atij fondi i pa-

guhet si civilëve ashtu dhe oficerave mbasi nuk janë mbajtur llogarinat të veçanta.

Z. H. ROJL. Depozitat si mund të shpenzohen?

Z. H. XHEMALI. Në qoftë se Ministrija ka marrë me tepër për oficeret prej cilit fond do t'i paguaj civilavet.

Z. VASIL PALI (Përf. i M. së Fin) Nga teprica.

Këndohet ligji i pagesave të mbapambetunave nen për nen si vijon.

Ligjë

I. Autorizohet rregullimi i pagesave të mbapambetuna si mbas dispozitave të nenit 5 të ligjës së Kontabilitetit (vjetë 327 a-1) sot në veprim.

Pranohet.

II. Çelet në buxhetin për ç'do degë administrative nga një shtyllë pa shifër e cila mer emërtimin "Borxhë të vjeteve të kaluem", ku llogariten të gjithë borxhet e përmenduna, të cilat ndonse kanë pasun kreditin e vet n' ushtrimin (e përka'eshem e kanë qenë të pagueme, kanë mbet pa u pague deri në ditën e shpalljes së kësaj ligjë.

Pranohet.

III. Pagesa e borxhevet të mbetuna nuk mund të kalojnë shumen e sasis të mbapambetunavet qi mund të nxiren mbrenda ushtrimit 1925-26 e të cilat do të parashifen në budgjetin e t' ardhunavet të kësaj vjeti.

Pranohet.

IV. Pagesa e depozitave të pa kthyeme e të shpenzueme, mbulohet me t' ardhunat e të mbapambetunave të xjetëve të kalueme të cilat kanë me u nxjerë mbrenda vjetës 1925-26.

Pranohet.

V. Inserohen në buxhetin e ush-

trimit 1925-26 të hymet nga ndalja pensioni si dhe të dalunat për pagesë pensioni për ushtarë e civila, e cila nuk do të kalojë shumen e t' ardhunavet të nxjerruna nga përqindja për fond pesjoni si mbas ligjës në fuqi.

Pranohet.

VI. Ministrija e Financavet ashtë autorizume për zbatimin e kësaj ligjë Pranohet.

VII. Kjo ligjë hyn në fuqi me datën e shpalljes në fletoren zyrtare dhe ka vlefë deri në mbarim t' ushtrimit financiar 1925-26.

Pranohet.

Këndohet shkresa e Dhomës së Deputetve Nr, 302-I datë 17-XI-925, me të cilën përcillet dekret-Ligja mbështetimin e një krediti në buxhetin Ministris të Mbrendëshme prej fr. ari 15.000 për kretimin e ditës së 28 Nandorit.

Këndohet ligji nen për nen si vijon.

Ligjë

Mbi shtimin e një krediti për festimin e ditës të 28 Nandorit

I. Për të përballuem shpenzimet ceremonie së ditës të 28 Nanduer akordohet budgjetit të Ministris së Mbrendëshme një shumë pret 1000 fr. ari dhe buxhetit të Ministris së Jashtme 5.000 fr. ari.

II. Kjo ligjë hyn në fuqi qysh prej datës së shpalljes.

III. Ministrija e P. të Mbrendëshme Ministrija e P. të Jashtme dhe ajo e Financavet ngarkohen me zbatimin e kësaj ligjë.

I referohet Komisionit A me ngjashësi.

Z. KRYETARI. Mbasi gje tjetër për të biseduer nuk kemi mbledh

mbyllet n'oren 12 para dreke për me u mbështjellë ditën e Merkurë me 18-XI-1925 ora 10 para drekë.

Mbledhja 49

E Merkurë 18 XI 1925 ora 10 para dr.

(Kryeson Z Pandeli Evangjeli

Këndohen emnat e Z. Z. Senatorve dhe mungojnë Z. Z. E. Vlora, I. Xhindi, (leje) P. Harito (leje) P. Sh. Deda (leje) S. Vuçeterni, S. Vroni, Sh. Vërlaci, Sh. Serreqi (leje).

Z. KRYETARI. Shumica asht mbledhja hapet.

Këndohet lutja e Z. Maliq Sokolit prej Shkodrë, me të cilën kërkon rezimin e një pjesës të detyrës të Dhetës të vitit 1923 që kanë myltëzimat ndaj Financa për të dheta.

I referohet Komisionit B.

Këndohet shkresa e Dhomës së Deputetve Nr. 280-I datë 17-XI-1925 me të cilën përcillet Projekt-Ligji mbi lejitimin e Z. Zia Begollit për importimin e 2000 palë petkave pa takës doganuer për emigrantat Kosovar.

Z. A. DIBRA. Z. Kryetari! Në bisedimin e këtij Projekt-Ligjit kërkoj që të vij Ministri kompetent për (me dhen shpjegimet e duhura e me na tregue se ç'nevojë e ka shtye at Ministri për me ba një Ligjë të këtill me privilegje,

Z. H. XHEMALI. Këto petka që do të sillen për emigrantet (shqipëtar nukë do t'i përshtaten as pakë emigrantave, mbasi ato vishen me petkat e veta nacionale.

ZANA. Në rendin e ditës e të lajmërohet Ministrija që ka pregaditur këtë Projekt që të ndodhet kur të bisedohet.

Z. KRYETARI. Tani hyem në rendin e ditës.

Bisedim (me ngutësi) mbi Dekret

Ligjin për shtimin e një Krediti në Buxhetin e M. P. Mbrendshme prej Fr. ari 15.000 për festimin e 23 Nandur.

ZANA. Të këndohet rrporiti i Komisionit.

Këndohet raporti i Komisionit A. si vijon:

Komisioni A. tue pasun Numrin legal të miseve të vetë mori me 17 XI-1925 me bisedim Projekt-Ligjin mbi 15.000 Fr. ari shtesë që lypen për festimin e 28 Ndandorit. Komisioni këtë shtesë e pranon dhe i lutet asaj P. T. Krysiqe që t'a parashtroj përpara mbledhjes për bisedim.

Bisedimet e Parlamentit

Mbledhja 60

E Hane me 9 XI 25 ora 3.30 m. dr.
(Kryeson Z. Kostaq Kotta)

Vijon nga numri 96

Z. K. MJEDA: Z. Kryetar! Ne, pikë së parit jemi të detyruem të mprojmë produktet e vendit e t'i japim të gjithë mjetet e duhuna bujqësisë e industrisë së vendit, që të mundet vendi i jonë të përparojnë si më tepër. Përveç industrinave të akoholit kemi edhe industrinë të tiera, si fabrikimi i sapunit, i shisave etj. Shisat duken një gjë evogël, po unë që jam interesue për s' afermi, mund të ju tham se asht një industri mjaft e dobishme, dhe edhe sikur të hapet sot dogana për shisa, që me u lanë m'u pru prej së jashtmit, produktit shqiptar nuk mund t'i bahet një konkurrencë. Shqipëria mundet me pasë mjaft kumbilla, po t' ishte tregue një interesim pakë ma i math, po mjerisht ndër në bahet një gabim i marë, e katundarët t' onë, në vend që të mbjellin kumbilla, shkojnë e mbjellin shelqe, hita e të tjera pëmë t, egra, dhe kështu në vend të prograsit kemi regres.

Ne na ka tokue me pa, në Bosnie, për një rrugë, ku ngët ferrovia 36 orë, nuk shef njeri tjetër veç se kumbilla boshnjake, kumbilla bodorike e kumbilla të vogla prej të cilave

bahet shliva. Populli boshnjak ka një ndihmë të madhe prej kumbllavet e shlivës që eksporton përjashta. Në kohë para luftës i merrte Austri-Ungërija e sot konsumohen në Kroaci e në Malzi, e po t' ishte dogana ma e lehtë do të vishin edhe në Shqipëri.

Tani vi, a duhet dhanë ky koncesjon? Unë për hesapë t' im kishe me thanë, mbassi të studjohet mirë këjo çështje prej komisionit përkatës, se po. Shkodra mund të tham pa gabim, se asht centri i fabrikave apo ma mirë i distilervet t' alkoholit. dhe për në Shqipëri xen vendin e parë. Deri sot prej këtyne fabrikave nuk kemi pa ndonji fryt. Për tregim Z. D. N. Nikaj ka prishë ma se 1 Million lireta, po hala s' ka dhanë një rezultat. Gjithashu VII. Ashiku, të cilët kanë humë të gjithë pasurin e tyre, janë edhe VII. Coba të cilët edhe ata kanë ngrënë një fabrikë kesisojit, po me vegjë ma moderne.

Nuk mund t'a mendojmë se alkoholi që prodhohet e konsumohet në Shqipëri asht i qelbun, se ndër ne nuk dihet tjetër m'u pi veç mastikës e spirtos; malet pinë spirt, e qytetasit mastikë. Malet t' ona marrin spirtin 40 e e presin me ujë 3 hise apo ka'ër, dhe me këtë raki kremtojnë festat e cila i djeg mushknit racës s' onë. Në goftë se Komisioni e stu-

afon mirë, e i lidhë me disa kondita të shterngueshme që të jetë vetëm për kumbllat, e që në vend të kumbllavet mos të na dalin një gjë tjetër sikur asht tue hye spirta në kamë gazozës kështu me thanë që asht mirë të merret para spesh e të pranohet në princip.

Z. Dr. SIMONIDHI: Z. Kryetar! Fabrika alkoolit në Shqipni janë hapun kudo, në Shkodrë, në Vlorë, në Korçë e gjetke pa marrë aspak para syesh konsequencat dizastrose që rrjedhin prej alkoolit. Të gjithë krimet vinë nga alkooli, dhe tue përmetue berjen e alkoolit nuk baje tjetër veç se të krijojmë kriminelët, të renojmë shendetësin e popullit. Me të tilla marifete, po damtojmë popullin shqiptar, dhe u lutem Zotnis s' Uej të studiohet mirë këjo çështje, se unë jam në princip kundra ngrehjes të kësaj fabrikë. Këjo nuk asht një çështje prej së cilës financa e Shtetit ka dobi, apo popullit i bahet një mirësi, përkondrazi i vjen dam. Fabrika e alkoolit në Vlorë materialin e bjen prej Italijet, dhe këjo si po ndigjojmë kumbllat do t'i sjellin prej Jugosllavijet.

Vlora, Himara e vendet e tjera të Shqipnis, që kanë vue vneshta e po rojnë me to, me të tilla marifete do të vorfuohen e jo vetëm do të vorfnohet, po me këto punë do të fusim një plagë të madhe në Shqipni. Prandej u lutem Zotnis S' uej të refuzohet.

Z. K. MJEDA: Unë u mundova të japë shpjegime, po më duket se i ndershmi kolegu i jem Z. Dr. Simonidhi nuk më kuptoi. Në Shqipni ka vetëm distilerina alkoolit, se nuk mund t'i thomi fabrika, se fabrikë do me thanë me xjerrë alkoolin fillë ndrejte prej kollomoqit e jo si bahet në Shqipni me sheqer e me melasë,

të cilat janë helm për trupin t' onë. Alkoholi e dini fare mirë Zotnija e Juej përdoret shumë në Shqipni, nuk përdoret vena rrushit, rakija rrushit e birra, po vetëm mastika e një spirta e qelbun e preme me ujë, që asht zjorm për vizhudë. Kur lihet m'u përdorë një alkohol i qelbur, pse mos të hyenë edhe shliva, që barasohet me venen e rakit e rrushit, e bile asht ma e mirë se konjaku matakso.

Deri me sot nuk kemi pa që dektorat e Shqipnis të kenë luftue mastiken e spirtin e qelbun që bahet me malasë e që i djeg mushknitë popullit t' onë; kuer të vimë m' atë shkallë kulturore si Amerika jam edhe unë n' aë mendje që të ndalohet fare alkooli, po sot për sot këjo punë nuk mund të bahet e së alkooli tue folë këtu në Parlament, nuk luftohet. Venden, këtu në Shqipni, kanë nevojë t'a pinë ma se 90%, se vendi i jonë asht malarik, dhe të gjitha fyprat e shqiptarvet janë të zbeta prej të hjekunit keq. Shteti i ynë ka ndalue të hyemunit e alkoholit tue i vue 5 frang ar taksë doganore, e përveç se hyen gjithnji kontrabandë, po alkooli që prodhohet në Shqipni, bahet me sheqer e me malasë të qelbun, dhe deri më sot nuk kamë pa që doktorat t' a kenë luftue.

Z. J. URSHID: Alkooli nga rushi qoftë, nga melasa qoftë, nga kubllat qoftë, asht gjithmonë alkool. Gjetkë alkooli që prodhohet nuk përdoret për të pirë, po prishet që mos me mujtë m'u konsumue për pirë. Teç nërisht në Amerikë alkooli asht fare i ndaluem. Prandej unë e nditem si Qeverija jep koncesione për me ba alkol për të pirë, kurse ky asht për dam të popullit.

Edhe unë bashkohem me Z. Dr. Simonidhin e jam kundra pranimit në parim të këtij konvencioni.

Z. H. MUFTIU: Unë jamë i mendës Z. Kryetar, që ky bisedim të lihet për një ditë tjetër se asht nevoja që Qeverija të vinë e të japin shpjegime.

ZANA: Pranohet.

Z. KRYETARI: Atëherë jeni mendimit që t' ajournohet.

Pranohet.

Z. KRYETARI: Për sot tjetër nuk kemi, dhe mbledhja mbyllet. U lutem Komisionet të mbledhen e të punojmë, se për të merkuren nuk kemi se që vemë në rendin e ditës.

Myll t në ora 4 25 pas dreke, për me u hapë të merkuren me 11 Nanduer 1925, ora 3 pas dreke.

Mbledhja 61

E Merkure me 11 XI 25 ora 3.30 m d

(Kryeson Z. Kostaq Kotta)

Këndohen e vertetoh n Proces-Vebalet Nr. 47-52

Këndohen emnat e ZZ. Deputetve e mungojnë ZZ:

Bahri Begolli, Elmas Xhafer, Cenë Kryeziu, Hiqmet Delvina (me leje), Jak Koçi (me leje), Kasem Radovicka, Kolec Doda, Kristaq Kosturi (me leje), Myfid Libenova, Qazim Durmishi, Dr. S. Pojani, Xhafer Ypi (me leje), Xhamil Dino.

Z. KRYETARI: Shumica jasht e mbledhja hapet.

Z. S. BLOSHMI: Para se të hyemë në rendin e ditës, Z. Kryetar, ju lutem m' cpni rejen flas dye fjalë. Sot asht dita e 11 Nandorit, dita e armistisit të luftës së Botënore. Këjo ditë asht ditë feste me që asht e shtata e vjetër, aniverseri, të pushimit të luftës së botnore.

Për nderin e të gjithë atyne qëshmorëve që ranë në shesh të luftës, si

dhe për nder jetike që u pushue gjak derdhja, që u pushue një luftë e cila i kushtoj miliona shpirt botës, propoj që të bahen 5 minuta pushim.

Panohet e bahen 5 minuta pushim.

Z. KRYETARI: Shumica asht e mbledhja hapet.

Këndohet shkresa e Ministris së Driësis me të cilën paraqet për aprovim konveccionin mbi tharjen e kënetëve të Liqenit "Maliq".

Vihet në rendin e ditës.

Grupi parlamentar ulqinak lutet për sigurimin e të drejtave si mbas ligjeve delare ndërkombëtare.

I referohet komisionit të Lutjeve.

Theim Kulla ankohet kundër Torgrit Jajo Çaçit pse i ka zëbtue shpinë.

I referohet komisionit të Lutjeve.

Z. KRYETARI: Bisedim mbi projekt-ligjen mbi një kredi prej franga ari 8000 për zyrën e shtypit, për herën e fundit.

Këndohet art. 1. e pranohet si pason:

Art. 1. Për të përballue shpenzimet e propagandës nëpër fletore dhe për taksat telegrafike të jashtme, i shtohet Kap. 3 të budgjetit të ushtrimit financiar 1925-26 të Ministris së P. të Mbrendshme një kredi prej Fr. ari 8000.

Këndohet artikulli 2 dhe pranohet si pason:

Ministria e p. të Mbrendshme dhe ajo e Financave ngarkohen me zbatimin e kësajë ligje.

Këndohet artikulli 3 dhe pranohet si pason.

Këjo ligjë hyenë në fuqi që nga dita e shpalljes në Fletorën Zyrtare.

Z. KRYETARI: Bisedim mbi një kredi prej 8500 fr. ari të Kryesis së Dhomës së Deputetve për shpenzime udhimi e të tjera, për herën e fundit.

Këndohet artikulli 4 dhe pranohet

si pason.

I shtohen artikullit "Shpenzime udhimi" të budgjetit të Dhomës së Deputetve Fr. ari 7000; Art. "Pekta shërbitorësh" Fr. ari 500 dhe Art. "Mobilje" Fr. ari 1000.

Këndohet Art. 2 dhe pranohet si pason:

Shpenzimet prej Fr. ari 450 të bëmuna prej Senatorit Z. Petro Harito prej budgjetit të Dhomës, i ngarkohen budgjetit të Senatit.

Këndohet Art. 3 dhe pranohet si pason.

Këjo ligjë hyenë në fuqi që ditën e shpalljes.

Këndohet art. 4 dhe pranohet si pason.

Ministria e Financave ngarkohet me zbatimin e kësajë ligje.

Z. R. FICO: Këjo nuk asht për shpenzime të udhimit të Deputetve por për komisionin hetues që ishte formue ma përpara në kohën e Asembles vetëm Zolni Kaso ka shkue edhe shpenzimet e udhimit i ka marr.

Z. J. EREBARA: E vertetë se shkoj Z. Kaso por të tjerëve nuk ja mbajti të shkojnë, dhe tani asht kollaj me folë.

Z. KRYETARI: Këjo u pranue e s'ka bisedim. Bisedim mbi projekt-ligjen mbi transferim kreditesh në budgjetin të Ministris së P. të Mbrendshme, për herën e dytë.

Këndohet raporti i komisionit të administratës si pason:

Komisja e Administratës tue pasë pranë të gjithë misat e sajë mori në bisedim projekt ligjen mbi transferim kreditesh prej kapitujve 2, 10, 11, të budgjetit të Minis. së P. të Mbrendshme në Kaitullin 8 po të atij budgjetit për vjetin 1925-26 dhe e aprovoj me unanimitet votash pa ndonji ndryshim.

Këndohet Ligja mbi transferim kredije prej kapitujve 2, 10, 11, të

budgjetit të Ministris së P. të Mbrendshme në Kap. 8 po të atij budgjetit për vjetin 1925-26 si pason.

Këndohet Art. 1. dhe pranohet si pason.

Zbriten nga kapitula 2 "shpenzime zyre" Art. 1 shkresina budgjetit të Minis. së P. të Mbrendshme Fr. ari 1000.

Këndohet Art. 2 dhe pranohet si pason.

Zbriten nga Kap. 11 Art. 1, 6, 5, 4, shkresina. qira kretime dhe udhimit e djetë të budgjetit Minis. të P. të Mbrendshme Fr. ari 23.000 Kështu:

Art. 1 Shkresina 1500; Art. 4 "Qira" 11, 900; art. 5 Kretime 15, 000; Art. 6 udhimit e djetë 9000.

Këndohet Art. 3. dhe pranohet si pason.

Zbriten nga Kap. 10 rrogë personalit të Min. së P. të Mbrendshme Fr. ari 5000 tepricë për rrogave të nëpunësive administrative zvendësish.

Këndohet Art. 4. dhe pranohet si pason:

Zbriten nga Kap. "Shpenzime burgu" Fr. ari 3500.

Këndohet Art. 6 dhe pranohet si pason

Përmbledhja e shumave të zbrituna prej kapitujve të përmendun në neni 1, 2, 3, 4 prej fr. ari 32,500 i mbeveshen në kap. 8 shpenzime të mbështetja të Budgjetit të Minis. të P. të Mbrendshme.

Këndohet Art. 6. dhe pranohet si pason.

Me zbatimin e kësajë ligje detyrohet Ministria e P. të Mbrendshme dhe ajo e Financave.

Këndohet Art. 7 dhe pranohet si pason:

Këjo ligjë hyenë në fuqi qysh në ditën e shpalljes së sajë në fletorën zyrtare.

Z. KRYETARI: Bisedim mbi kri-

jimin e një Konsullatë nderi në Çekoslovaki për beren e dytë.

Këndohet raporti i komisionit si pason.

Komisioni i P. të Jashtme tue u mbledhun sot n' ora 9.30 aprovon krijimin e një Konsullate onorer në Pragë dhe kështu i dërgohet Kryesis së Parlamentit për t' i paraqitun Dhomës

Kretari i Komisionit:

Gj. Çako m. p.

Këndohet Art. 1. dhe pranohet si pason.

Krijohet në Pragë të Çekoslovakisë një Konsullatë nderi pa kurr farë shpenzimi.

Këndohen Art. 2 dhe pranohet si pason:

Këjo ligjë hyenë në fuqi nga data e shpalljes.

Këndohet Art. 3 dhe pranohet si pason:

Ministria e P. të Jashtme ngrarkohet me zbatimin e kësaj ligjë.

Z. R. FICO: Mbassi u mbarue këjo çështje m' epni lëjen Z. Kryetar me thanë nja dy fjalë. Në Izmir janë ma se 100.000 shqiptar, të cilët nga mungesa e një konsullades atje, janë të shtrënguëm të venë në Stamollë për punët e tyre. Prej këtyne shumë janë q' duen të vinë në Shqipni, po nga mungesa e një konsulladës heqin shumë mundime e gjejnë mjaft pengime. Veq kësaj shumë shqiptarë kanë pasurinë atje, dhe prandej i lutëm Qeveris të marrin masat e nevojshme prej krijimit e një konsulladës atje, në mos efektive, nderi.

Z. H. VRIONI (Min. i P. të J.): Qeverija në budgetin 1926-1927 do të rizervoi një shumë për hapjen e një Konsullate e një Nonkonsullate.

Z. S. BLOSHMI: Si mbas fjalës të nd. Z. Ministrit të P. të Jashtme qenka marrë para syësh krijimi i Kon-

sulladës atje për vjetin 1926-27. Ky budget vihet n' aplikim mbas 3 katër muajsh. Si e dini të gjithë Zotnija e uej, kemi votue një marrëveshje me Republikën Turke mbas së cilës qyshë prej ditet të ratifikimit shqiptarët q' banojnë atje, mbrenda një afati duhet të ndajnë, a rrinë nenshtetas turk apo 2duen të vinë në Shqipni. E vajtmja e një Konsulli mbas tre katër muesejt, nuk do të ketë atë rezultat q' dëshirojmë në.

Unë për krahi proponimin e Z. Rauf Ficos e i lutem Z. Ministrit të P. të Jashtme t'a marrin parasysh një orë e ma parë krijimin e një Konsullade në Izmir, se asht nevojë q' Konsulli të jetë atje para se të kalojë afati, se kështu Konsulli do të jetë në kontakt me Shqiptarët q' banojnë atje, dhe do t' ju apin këshillë si edhe për krahet e nevojshme.

Si e dini Zotnija e Juej interesi i jonë asht q' shqiptarët të këthojnë në Shqipni, se jemi një popull i vogël, se kështu në këtë mënyrë mund t'ushqejmë shpresë për zgjanimin e shumsimin e popullit t' onë.

Prandej i lutem Z. Ministrit të P. Jashtme, t'a marrë para syësh këtë dhe t'a krijojë Konsulladen sa ma shpejt.

Z. H. VRIONI (Min. i P. të J.): Në qoftë se Parlamenti aprovon një kredi për këtë gjë, Qeverija e pranon.

ZANA: Të proponoj Qeverija.

Z. KRYETARI: Mbassi kemi dy çështje në bisedim për të cilat duhet me qenë pranë Qeverija, bajmë 5 minuta pushim deri sa të vinë.

Bahen 5 minuta pushim e pas pesë minutash mbledhja mbeshtjellët prap.

Z. J. EREBARA: Z. Kryetar! Ka vdekun Demir Pasha i cili ka qenë një patriot i vjetër e ka psue nepër

burgje për çështjen shqiptare. Pënderim të këtij patrioti, e q' të shenohet ndë analet e Parlamentit, propo-

noi të bahen 5 minuta pushim.

Pranohet e bahen 5 minuta pushim.

Z. KRYETARI: Shumica asht mbledhja hapet.

Bisedim mbi konvencionin e vajgurit lidhun në mes të Qeveris shqiptare e të Syndikatit Franko shqiptar. (dalun nga komisioni)

Kondohet raporti i Ekonomis Komtare, me datë 9. XI si edhe raporti Komisis së P. të Jashtme si pasojnë.

Raporti i Ekonomis Komtare.
"Kbmisioni i Ekonomis Komtare, sot me 9 të këtij muej, ora 9.30 para dreke, nen Kryesin e Z. Llogorit u mbledh, e mbasi u mueren shpjegime prej Z. Ministrit të P. Botore u pa e arësyeshme q' në konvencionin e vajgurit Franko Shqiptar të shtohet q' për hektar këjo shoqni të paguaj si shoqëninat tjera, dhe përfundimi i çashtjes u la për t' i sjellë me dhanë mendimin Komisionit të P. të Jashtme, në ka ndonji pengim politik, se Komisioni i Ekonomis Komtare nuk gieti ndonji pengim për t'u dhanë ky koncesjon.

Raporti i Komisionit të P. të Jashtme.

*Komisioni i P. të Jashtme u mbledh sot ora me 9.30 nen kryesin e Zotni Jorgji Çakos dhe shqyrtoi konvencionin petrolier ndermjet të Shetit shqiptar dhe shoqnis franceze e cila i referonhet këtij komisioni nga ana e Komisionit t' Ekonomis Komtare për me dhanë mejtimin politik. Komisioni i P. të Jashtme mbi pikëpamje politike nuk sheh asnjë inkonvenjencë dhe kështu ju paraqet Kryesis së Parlamentit për t' i paraqitun Dhomës.

Z. K. MJEDA: Z. Kryetar! Na sa

kemi mujtë e kemi studjue mjaft këtë koncesjon, e kemi thirrë në Komision edhe Z. Ministri i cili na ka dhanë shpjegime të mjaftueshme. Ky koncesjon ndryshon në disa pika me koncesjonet e tjera, dhe tokat që janë dhanë ma përpara, janë 60%. ma të sigurt se ato që janë dhanë kësaj shoqërisë. Pastaj një pjesë e tokës shkon edhe nën lum. Komisioni u bind plotësisht në këto kondita dhe me shumicë vot sh e pelqej. Na, të Komisionit t' Ekonomis e pamë t'arësyeshme të i a referojmë edhe Komisionit të P. të Jashtme që mos të këtë ndonjë pengim politik për dhenjen e këtij koncesioni, po si shifet edhe nga raporti i këtij komisioni nuk ka ndonjë pengim, dhe prandaj u lutëm t'a votoni.

Z. F. RUSI: Z. Kryetar! Ky koncesjon në tri pika ndahet nga të tjerët. Pika e parë është ajo e qiras; vertetë qiraja e tokës për hektar është si për shoqëritë tjera, po paguen vetëm për një vjet, kurse shoqëritë tjera paguejnë për dy vjet. Në këtë pikë, si e ka pranue edhe Komisioni duhet që ky koncesjon të konfirmohet me koncesjonet e tjera, dhe këtë ndryshim që ka ba Komisioni duhet t' a pranojë Qeveria.

Pika tjetër është çashtja e foraxhit. Me qenë se Z. Ministri i P. Botore në Komision ka tregue disa arësye teknike që ky koncesjon nuk barasohet me të tjerët, e se shoqëria nuk ka ba studimet e duhuna, këtë pikë komisioni e pranoi.

Pika e tretë është ajo e garancis e mbassi këjo shoqëri merrë tokat e mbetuna prej shoqërive të tjera duhet t' i bajmë disa lehtësina. dhe në këtë pikë kujtoj se nuk duhet të barasohet me shoqëritë tjera.

Sa për piken e qiras ajo duhet të pranohet si për shoqëritë tjera, dhe i

lutëm Z. Ministrit të P. Botore të na apë shpjegime mbi këtë pikë.

Z. K. MJEDA: Sa për hektarët jemi pikërisht të bashkuem se duhet të konfirmohet me koncesjonet e tjera.

Z. R. FICO: E dini Zotënia e Juej se francezët e kishin lypë këtë koncesjon ma përpara edhe kanë kerkue të ju ndahet një zonë. Puna u ba si u ba dosje-i nuk u gjet dhe këjo çështje u vonue. Këjo ndodhi nga faji i jonë, dhe mbassi na jemi shkakëtarët e kësaj vonesë, duhet t'i pranojmë ata pakë ndryshime, ashtu edhe piken e parë mbi qeran e tokës, se fundi nuk është edhe aqë importante këjo pikë.

Z. M. JUKA (Min. i P. Botore): Koncesjoni sikur se e kemi lidhë me shoqërinë franceze në tri-katër pika ndryshon prej koncesjoneve të tjera.

Njena është pika e garancis, tjetra pagesa mbi hektar dhe tjetra është pika e foraxhit. Sikur e dini Zotënia e Juej Francezët kanë qenë na të parët që kanë kerkue këtë koncesjon, po prej konsequencave që kanë ndodhë, kanë mbetë ma të mramët. Ata sot po marrin një tokë që nuk dinë a do të gjejnë a jo voj gurit, kurse shoqëritë tjera kanë shpresë gadi me siguri se do të gjejnë vojgurit. Pra tue marrë para syesh kerkesen që kanë ba me kohë, e pamë t' arësyeshme t'i bajmë disa lehtësina.

Këtu në këtë koncesjon është kenë që qiraja mbi 30.000 ha tokë do të jetë për një vjet, po mbas bisedimesh që u banë në Komision, kemi ra d' akord që të bahet për dy vjet. Prandaj u lutem Zotënis S'uej si mbas shpjegimeve të dhanuna t'a pranoi.

Z. KRYETARI: Pranohet me ndryshimin që ka ba komisioni për dy vjet?

Pranohet.

Këndohet konvencioni e pranohet si pason:

Konvencion

Ndemjet t' Exelences së Ti Ministrit të Punëve Botore e Bulqësisë, vepues n' emen e për njëhësie të Shtetit Shqiptar. që ka për t' u quejt tesh e mrapa »Shteti«, në njeren anë;

e të Sindikatit Franko Shqiptar i përfaqësue prej Zotni Pierre Beaudouin, mandatar ligjier, që ka për t' u quejt tesh e mrapa »Koncesjonari« (terme që përshien Sindikatin Franko Shqiptar edhe Shoqëritë t' organizueme prej tij si mbas përshkrimit t' artikullit 9 të këtij Konvencion, në tjetren anë;

Asht konvencue e vendue ç' ka vazhdon:

Art. 1

Shteti i akordon Koncesjonarit të drejten eksk. klusive për kerkim dhe shfrytëzim të voj-gurit, (hidrokarbure të langta, solide aë gasose, bitume dhe shkame asfaltike të cilat prodhojnë vojguri tue i distilue) mbi sypërfaqet dhe me konditat e caktueme në këtë Konvencion.

Art. 2

Konvencionari detyrohet me tregue në një afat gjashtë (6) muajsh tue nisë që nga data e nënshkrimit të këtij Konvencion kufijt e tokave të mbajtura prej tij për me ba kerkime me konditat që vijojnë:

a) Sasia e përgjithëshme të sypërfaqeve të mbajtura nuk ka me muajt me kenë ma e madhe se njëqind e njëzet mij (120.000) hektarësh.

b) Nga caktimi i tokave të zgjedhuna kanë në u përjashtue ato vise mbi të cilat partitë të treta kanë fitue të drejten për kerkimin e shfrytëzimin e lëndëve të tregueme n' art. 1 përpara datës së nënshkrimit të këtij Konvencion.

Me gjithë këtë po sa që Shteti të ket pranue kufijt e tokavet, Konçesjonari i ka të Titueme të drejtat mbi tokat e caktueme.

c) Numri i pjesëve të tokavet nuk ka me muejt më kenë ma tepër se katër (4).

Art. 3.

Konçesjonari ka me pasë të drejtën eksploive, për tri vjet rresht t'ie nisë që nga data e njofimit formal mbi zgjedhjen e njiqind e njizet mij (120.000) hektarve të caktuem n'art. 2. me ba mbi viset e tregueme të gjitha punimet e kerkimit, si në sy-përfaqe ashtu në thellësi me qellim qi me zbulue landët e tregueme n'art. 1.

Me gjithë këtë kerkimet nuk mund të bahen, pa pasë autorizim të posaçëm, mbi vëndet e shesht e ndalue me prej ligjës së posaçme të Minierve me 6 Kallnduer 1923.

Kjo periudhë tri vjet hë që ka me u quejt tesh e mrapa si "Periudhë Kerkimi", në marrëveshtje të përbashkë ka me muejt me u zgjatue për një afat t'arrësyeshem në kjoftë se asht nevoja nga rrethana të posaçme.

Art. 4

Përveç punimeve sy-përfaqore e të kerkimit, Konçesjonari detyrohet me ba mbranda periudhës së kerkimit të gjitha thellimet (sondages) e duhuna për me ja arritë zbulimit të voj-gurit.

Këto thellime do të kenë një thellësi të përbashkët e pakten njimij (1000) metrash.

Art. 5

Konçesjonari nuk ka me muejt me disponue mbi landët e nxjerruna mbranda periudhës së kerkimit veç se për analize e prova industriale e kë për sasiena që nuk kapërcejnë njiqind (100) tonelatë për çdo landë të tregueme n'art. 1. Me gjithë këtë ka me muejt me i përdorë lirisht për punimet që i përkasin kerkimit.

Në kjoftë se mbranda kësaj përjudhë, prodhimi ka me kenë ma i madh se stasiet e nalt-përmenduna, Shteti ka me i akordue një leje për me i përdorë lirisht si edhe të drejtën e eksportimit, mbasi të këtë pague përpara një tاجر (relevance) trembëdhjetë e gjysë për qind (13 e gjysë %).

Art. 6

Në mbarim të çdo gjasht mujorit Konçesjonari do t'i paraqesin Shtetit një raport që të përmbajë përparimet e ba me ndër kerkimet e tij. Kësaj raporte do t'i ngiiten të gjitha planet e hartet e nevojshme. Konçesjonari do t'i apin dhe të gjitha informatat suplementare që Shteti mund i gijkojnë të nevojashme.

Art. 7

Në çfarë do kohet të përjudhës së kerkimit tri vjetshë të përmendun n'art. 3 ose në mbarim të kësaj përjudhë, Konçesjonari ka me pasë të drejtën me zgjedhë ndër perimetrat e tregueme n'art. 2, sy-përfaqet ndër të cilat ka me pasë të drejtën eksklusive të shfrytëzimit të landëve të tregueme n'art. 1 deri me 31 Dhjetuer 1925 dhe me konditat e tregueme ndër artikujt që vazhdojnë.

Ligjë

I. Themelohet në Fiumë një Konsullatë nderi pa shpenzime.

II. Kjo ligjë hyn në fuqi ç'pr j ditës së shpalljes.

III. Ministrija e P. të Jashtme ngarkohet me zbatimin e kësaj ligjë.

Na, Kryetari i Republikës Shqiptare, për qejmë këtë ligjë të pranue me projektupave të jstë v. dhe urdhe-nojmë zbatimin.

Tiranë, me 24-11-1925
A. ZOGU, d. v.

Zav. Ministri i P. të Jashtme
Ministri i P. Botore e Bulqesës
Musa Juka, d. v.

shp. e Financavet

Shitje të dhetash

Për të dhiten e ullinjëve të qark të Nënprefekturës Fier mbasi u çfaqë kërkues Këshilli adm. me vendim Nr. 180 D. 19-XII-25 vendosi mbejta në administratim; pra në dalt ofertuar mbranda 10 ditëve qysh prej ditës sotshme deri me 1-1-1926 bahen veprimet e duhura qi përshin neni 37 i ligjës së të dhetave.

Shp. e Gjyqeve

Në bazë të akt-gjykimit të Gjyq Paqit të ktushëm Ullishta në seml Karmas prej 270 drue ullini me ku fiët nga L. me Mehmet Ganin, Ibrahim Pajangon, e me Dimir Dokën nga P. me Tefik Ganin Ismail Gani e me Ibrahim Pajangen, nga V. rrug e nga J. me Mathe Papajanin. Si dhe një shëpi me kopësht, në lagjeo Sul lejmarije kufizu përpara me rrugë nga e dhathta me Sul Zogunë nga Majta me Riza Kopanin e prapa me Ishak Bret Kosën, të cilat i sundojnë Ismail Follidashi e Ali Gani me shok mbasi s'ka qenë e mundun pjestim asht vendos shitja e tyre n'ankandë dhe pjestimi i të hollaue gjith pjesëtarvet. E kështu me kerkimin e Gjyq Fitusvet u vendos nga Kryetarija Përmbartimit të nxjerrunit në ankan t'afine pasunive. Shitja e parë nga dita e botimit të kësaj shpallje mbaron në krye të tri dhit ditëve dhe ajo e fundit fillon nga e nesërmeja e tridhit ditve e mbaron në krye të pesëdhjetit ditve e ku gjan fund dhe shitja.

Pra ata qi dishirojnë me ble le të drejtoshan për mrenda afatavet cak u në Zyrën Përmbarusë të ktushme.

Elbasan 25-XI-1922

p. 10 p. 901

Përmbaruës.

Shtypshkroja «Nikaj» Tiranë